

prima instanță: I. Timofei,
instanța de apel: L. Bulgac, M. Guzun, N. Craiu

DECIZIE

19 noiembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima
Svetlana Novac, Tatiana Vieru,
Ion Corolevschi, Liliana Catan,

examinând recursul declarat de către Jaricova Tatiana și Jaricov Gheorghe,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Banca
Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni împotriva lui Jaricov Gheorghe,
Jaricova Tatiana și Societății cu Răspundere Limitată „Limaghes” cu privire la
încasarea datoriei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2014, prin care a fost
admis apelul declarat de Jaricova Tatiana și Jaricov Gheorghe, casată hotărârea
Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 11 noiembrie 2009 și pronunțată o nouă
hotărâre,

c o n s t a t ă

La 12 decembrie 2006 BC „Banca Socială” SA a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Tatiane Jaricova și SRL „Limaghes” cu privire la încasarea
datoriei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, conform contractului de credit
nr. 802/2004 din 01 octombrie 2004, Tatiane Jaricova i-a fost acordat un credit
pentru necesități de consum în sumă de 519 374 lei, cu termenul final de rambursare
la 01 octombrie 2006 și rata dobânzii de 23 % anual.

În scopul asigurării rambursării creditului menționat, în favoarea BC „Banca
Socială” SA au fost grevate cu gaj utilajul SRL „Limaghes”, în temeiul contractului
de gaj nr. 535 din 26 noiembrie 2004 și producția finită a SRL „Limaghes”, în

temeiul contractului de gaj nr. 536 din 26 noiembrie 2004.

La fel, la data de 01 octombrie 2004 a fost încheiat contractul de fidejusiune, prin care SRL „Limaghes” s-a obligat să execute integral obligația, în caz de neexecutare a acesteia de către debitorul de bază.

Indică reclamanta că în termenii stabiliți, obligațiile contractului de credit nu au fost executate, la situația din 10 octombrie 2006 datoria Tatianeii Jaricova constituind suma de 758 270 lei, inclusiv 519 374 lei - creditul nerambursat și suma de 238 896 lei - dobânda calculată în temeiul contractului de credit nr. 802/2004 din 01 octombrie 2004, iar la data de 11 octombrie 2006 în adresa Tatianeii Jaricova a fost înaintată pretenția privind achitarea datoriei și a dobânzilor aferente contractului, însă aceasta a fost lăsată fără răspuns.

Solicită BC „Banca Socială” SA încasarea în mod solidar de la Jaricova Tatiana și SRL „Limaghes” a sumei de 758 270 lei, cu titlu de datorie ce rezultă din contractul de credit nr. 802/2004 din 01 octombrie 2004.

La 12 decembrie 2006 BC „Banca Socială” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Jaricov Gheorghe și SRL „Limaghes” cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, conform contractului de credit nr. 803/2004 din 01 octombrie 2004, lui Jaricov Gheorghe i-a fost acordat un credit pentru necesități de consum în sumă de 417 313 lei cu termenul final de rambursare la 01 octombrie 2006 și rata dobânzii de 23 % anual.

În scopul asigurării rambursării creditului menționat, în favoarea BC „Banca Socială” SA au fost grevate cu gaj utilajul SRL „Limaghes”, în temeiul contractului de gaj nr. 535 din 26 noiembrie 2004 și producția finită a SRL „Limaghes”, în temeiul contractului de gaj nr. 536 din 26 noiembrie 2004. La fel, la data de 01 octombrie 2004 a fost încheiat contractul de fidejusiune, prin care SRL „Limaghes” s-a obligat să execute integral obligația, în caz de neexecutare a acesteia de către debitorul de bază.

În termenii stabiliți, obligațiile contractului de credit nu au fost executate, la situația din 10 octombrie 2006 datoria lui Jaricov Gheorghe constituind suma de 609 265 lei, inclusiv 417 313 lei - creditul nerambursat și suma de 191 952 lei - dobânda calculată în temeiul contractului de credit nr. 803/2004 din 01 octombrie 2004.

La data de 11 octombrie 2006 în adresa lui Jaricov Gheorghe a fost înaintată pretenția privind achitarea datoriei și a dobânzilor aferente contractului, însă aceasta a fost lăsată fără răspuns.

Solicită reclamantul încasarea în mod solidar de la Jaricov Gheorghe și SRL „Limaghes” a sumei de 609 265 lei cu titlu de datoriei ce rezultă din contractul de credit nr. 803/2004 din 01 octombrie 2004.

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 24 mai 2007 pricinile civile au fost conexate într-un singur proces.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 12 noiembrie 2009 acțiunea a fost admisă, încasîndu-se în beneficiul BC „Banca Socială” SA de la Jaricova Tatiana suma de 609 265 lei, cu titlu de datorie și suma de 18 277 lei -

cheltuieli de judecată legate de achitarea taxei de stat, de la Jaricov Gheorghe suma de 758 270 lei cu titlu de datorie și suma de 22 748 lei - cheltuieli de judecată legate de achitarea taxei de stat și de la SRL „Limaghes” suma de 1 408 560 lei.

La 30 decembrie 2009 SRL „Limaghes” a declarat apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 12 noiembrie 2009.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2010 apelul SRL „Limaghes” a fost restituit în temeiul art. 369 al. (1) lit. a) CPC - apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 18 august 2010 recursul declarat de către SRL „Limaghes” împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2010 a fost respins și menținută încheierea recurată.

La 17 noiembrie 2010 Jaricov Gheorghe și Jaricova Tatiana au declarat apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 12 noiembrie 2009.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 aprilie 2013 apelul declarat de către Jaricov Gheorghe și Jaricova Tatiana a fost respins și menținută hotărîrea primei instanțe.

La 24 iulie 2013 Jaricov Gheorghe și Jaricova Tatiana au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe cu remiterea pricinii spre rejudecare.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 12 februarie 2014, a fost admis recursul declarat de Jaricov Gheorghe și Jaricova Tatiana, a fost casată decizia Curții de Apel Chișinău din 29 aprilie 2013 și remisă pricina spre rejudecare în instanța de apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2014, s-a admis apelul declarat de Jaricov Gheorghe și Jaricova Tatiana, s-a casat hotărîrea judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 11 noiembrie 2009 și s-a emis o nouă hotărîre prin care:

- s-a admis acțiunea la cererea de chemare în judecată depusă de BC „Banca Socială” SA către Jaricova Tatiana, Jaricov Gheorghe „Limaghes” SRL privind încasarea datoriei;

- s-a încasat în mod solidar, din contul Tatiane Jaricova și „Limaghes” SRL datoria în mărime de 758 270 lei și s-a încasat în mod solidar, din contul lui Jaricov Gheorghe și „Limaghes” SRL datoria în mărime de 609 265 lei.

La 07 august 2014, Jaricov Gheorghe și Jaricova Tatiana au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel și pronunțarea unei hotărîri noi prin care acțiunea să fie respinsă, ca neîntemeiată.

În motivarea recursului, recurenții au invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată și emisă contrar legii, dat fiind faptul că nu a interpretat corect normele de drept material și nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii în fond.

La 21 octombrie 2014, BC „Banca Socială” SA a depus referință la cererea de recurs formulată de Jaricov Gheorghe și Jaricova Tatiana, solicitînd ca acesta să fie

declarat inadmisibilă și tardivă.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Jaricov Gheorghe și Jaricova Tatiana întemeiat și care urmează a fi admis, anulată decizia instanței de apel și restituită pricina la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs;

Potrivit prevederilor art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Examinând înscrisurile anexate la dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că decizia instanței de apel a fost pronunțată la 27 mai 2014 și ridicată de către părți la data de 18 iunie 2014, prin urmare recursul declarat la 07 august 2014 se consideră depus în termen.

În aceste circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție trece la examinarea propriu-zisă a cererii de recurs.

Potrivit art. 432 alin. (1), (2) lit. a), b), c) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;

În temeiul art. 442 alin. (1) CPC, judecînd recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Din materialele dosarului se constată, că BC „Banca Socială” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva Tatiane Jaricova, Jaricov Gheorghe și SRL „Limaghes” cu privire la încasarea datoriei.

Instanțele de judecată au emis hotărârile sus indicate de admitere a acțiunii.

Instanța de recurs analizînd materialele dosarului în coraport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios ajunge la concluzia că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii în fond, prin ce a încălcat normele juridice procedurale.

Actele cauzei denotă că prin contractul de credit nr. 802/2004 din 01 octombrie 2004, Tatiane Jaricova i-a fost acordat un credit pentru necesități de consum în sumă de 519 374 lei, cu termenul final de rambursare la 01 octombrie 2006 și rata dobînzii de 23 % anual.

Prin contractului de credit nr. 803/2004 din 01 octombrie 2004, lui Jaricov Gheorghe i-a fost acordat un credit pentru necesități de consum în sumă de 417 313 lei cu termenul final de rambursare la 01 octombrie 2006 și rata dobânzii de 23 % anual.

În scopul asigurării rambursării creditului acordat Tatiane Jaricova, în favoarea BC „Banca Socială” SA au fost grevate cu gaj utilajul SRL „Limaghes”, în temeiul contractului de gaj nr. 535 din 26 noiembrie 2004 și producția finită a SRL „Limaghes”, în temeiul contractului de gaj nr. 536 din 26 noiembrie 2004.

La fel, la data de 01 octombrie 2004 a fost încheiat contractul de fidejusiune, prin care SRL „Limaghes” s-a obligat să execute integral obligația, în caz de neexecutare a acesteia de către debitorul de bază.

În scopul asigurării rambursării creditului acordat lui Jaricov Gheorghe, în favoarea BC „Banca Socială” SA au fost grevate cu gaj utilajul SRL „Limaghes”, în temeiul contractului de gaj nr. 535 din 26 noiembrie 2004 și producția finită a SRL „Limaghes”, în temeiul contractului de gaj nr. 536 din 26 noiembrie 2004. La fel, la data de 01 octombrie 2004 a fost încheiat contractul de fidejusiune, prin care SRL „Limaghes” s-a obligat să execute integral obligația, în caz de neexecutare a acesteia de către debitorul de bază.

Colegiul reține că la admiterea acțiunii instanța de apel s-a expus doar asupra contractelor de credit și contractelor de gaj.

Potrivit art. 130 alin. (1) și (2) CPC, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor.

Cu referire la norma de drept citată instanța de recurs ajunge la concluzia că instanța de apel nu a cercetat multiaspectual, complet probele anexate la materialele cauzei.

Instanța de recurs notează că instanța de apel, făcând referire la contractele de gaj enumerate, nu a examinat și nu s-a expus asupra faptului dacă bunurile gajate prin contractele sus indicate au fost vândute de către intimat și dacă au fost vândute atunci urma de verificat dacă mijloacele bănești au stins sau nu datoriile de pe contractele de credit.

Colegiul menționează că instanța de apel nu a dat nici o apreciere probelor anexate la dosar și anume:

- acordului de intenție din 18 octombrie 2006, semnat între SRL „Limaghes”, BC „Banca Socială” și SRL „Coval & CO”;
- contractului de vânzare-cumpărare din 24 octombrie 2006 încheiat între SRL „Limaghes” și SRL „Coval & CO”;

Reieșind din contractele menționate rezultă că bunurile gajate au fost vândute de către recurent cu acordul intimatului.

La caz, nu s-a constatat dacă bunurile care au fost gajate au fost vândute întru stingerea datoriilor acumulate, dacă creditul a fost acordat în strictă conformitate cu

legea materială ce determină modul de acordare a creditului și actele necesare întocmite întru realizarea acestora.

Banca susține în acest sens, că bunurile vândute ale SRL „Limaghes” nu au fost grevate întru asigurarea achitării creditelor primite de recurenți (f. d. 60 v. 2) și că sumele obținute de la realizarea fabricii de conserve din or. Cantemir au fost utilizate la stingerea datoriei a înseși SRL „Limaghes”.

Aceste constatări de către părți sunt contradictorii și instanța de apel urma să clarifice, în baza probelor, situația reală cu privire la modalitatea de achitare a creditelor de către reclamant.

Pe de o parte contractele menționate de creditare a pîrîților sunt asigurate cu gaj și fidejusiune de către SRL „Limaghes”.

Potrivit legislației în vigoare din domeniu, achitarea sumelor de credite, la caz, se efectuează din contul bunurilor gajate, inclusiv și din contul fidejursorului cu alte bunuri, dacă bunurile gajate nu acoperă rambursarea datoriei ca rezultat al realizării lor.

Într-o altă ordine de idei, din susținerile reclamantului (băncii), acesta a realizat bunurile SRL „Limaghes” pentru stingerea datoriei acestea, inclusiv și a dobînzii, dar ca rezultat al realizării a rămas suma de 919140 lei, care nu se cunoaște din care motive nu a fost trecută la stingerea parțială a datoriei recurenților față de bancă, or odată ce SRL „Limaghes” are calitatea atît de debitor gajist, cît și de fidejutor, urmau a fi respectate condițiile contractuale de rambursare a creditelor.

Aceste circumstanțe și argumente ale părților nu au fost analizate și apreciate de instanța de apel.

În aspectele de fapt și de drept descrise și constatate instanța de apel urmează să determine dacă acordul de intenție din 18 octombrie 2006, semnat între SRL „Limaghes”, BC „Banca Socială” și SRL „Coval & CO”; contractul de vânzare-cumpărare din 24 octombrie 2006 încheiat între SRL „Limaghes” și SRL „Coval & CO”, au tangență directă cu creditul acordat a cărei executare se solicită, cum s-a permis vânzarea bunurilor gajate în cazul în care datoria nu era stinsă și în cazul în care există datoria cum se permite ca SRL „Limaghes” să efectueze transferuri bănești cu alte întreprinderi.

În afară de cele menționate, instanța de apel nu a examinat sub toate aspectele argumentele recurenților cu privire la faptul că creditele nu au fost acordate, că nu au fost deschise dosare de creditare și că neexecutarea obligațiilor de către bancă se confirmă prin rapoartele de expertiză, efectuate în cadrul examinării dosarului.

Avînd în vedere circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că decizia instanței de apel este neîntemeiată, motiv pentru care admite recursul declarate de Tatiane Jaricova și Jaricov Gheorghe, anulează decizia instanței de apel cu restituirea pricinii la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecare urmează a se ține cont de cele expuse în decizia dată, de a stabili corect situațiile de fapt și de drept ale litigiului, ținînd cont de toate prevederile legale în domeniu și în baza probelor prezentate de părți, de a crea condiții obiective și reale

participanților la proces pentru realizarea drepturilor lor procedurale și în baza probelor pertinente administrate, raportate la legea materială ce guvernează raportul juridic litigios, să emită o hotărâre legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 445 al. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Tatiana Jaricova și Gheorghe Jaricov.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni împotriva lui Jaricov Gheorghe, Jaricova Tatiana și Societății cu Răspundere Limitată „Limaghes” cu privire la încasarea datoriei, cu remiterea pricinii la rejudecare în Curtea de apel Chișinău într-un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima

Svetlana Novac

Tatiana Vieru

Ion Corolevski

Liliana Catan